

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ

Крохмальна Г.І.

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри початкової та дошкільної освіти

(097)9216035 halyna.krokhmalna@lnu.edu.ua

Сучасний етап освітнього життя вимагає від викладачів вищої школи активного впровадження технологій дистанційного навчання. Протягом останніх двох десятиріч років, вже відбувається процес переходу від традиційного навчання до навчання на базі комп'ютерних технологій. Згідно з концепцією розвитку дистанційної освіти в Україні дистанційна освіта – це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірнього, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання[2].

Питання оптимізації освітнього процесу та впровадження дистанційного навчання знаходять своє відображення у працях А. Андрєєва, Р. Бергер, Р. Деллінг, В. Кухаренка, О. Кірсанова, В. Лапінського, О. Пінчук, Г. Рамбле, Н. Тализіної, О. Пехоти, Л. Романишиної, Ю. Триуса, А. Хуторського, П. Сікорського та ін.

Викладачі лінгвістичних дисциплін ще до карантинних обмежень намагались використовувати елементи електронного навчання студентів за всіма напрямками освітньої діяльності. Адже, мультимедійні засоби дають можливість залучити майже всі органи чуття здобувачів вищої освіти, поєднуючи друкований текст, графічне зображення, фотографії та аудіозапис, створюючи “віртуальну реальність” справжнього спілкування. Усі ці елементи відіграють неабияку роль у вирішенні лінгвістичних та комунікативних завдань, допомагають урізноманітнити сприйняття інформації, таким чином, покращуючи її засвоєння.

У сучасному освітньому просторі навчання лінгвістичних дисциплін у дистанційному форматі проводять за допомогою найновіших інструментів для

синхронного (Teams, Zoom, Skype, Google Meet і ін.) та асинхронного зв'язку (електронна пошта, viber, онлайн тестування), що удосконалюються з кожним днем задля підвищення інтерактивності. Для успішної корекції навчання лінгвістики та адекватного оцінювання важливо мати постійний контакт зі здобувачем освіти; проте у системі дистанційного навчання існує вірогідність неможливої точної автентифікації особи або відсутність доступу до мережі Інтернет-зв'язку в деяких населених пунктах [1, с. 38–41], що є одним з мінусів електронного навчання. На першому плані у сучасній освітній діяльності попри обмеження зустрічей через карантинні заходи є зоровий контакт, університетська атмосфера, індивідуальний підхід, миттєвий зворотний зв'язок, голосові акценти та інтонація, які відповідають певній ситуації – це те, що втрачають студенти, слухаючи онлайн-лекції, навіть за найкращого технічного забезпечення. В умовах інформаційного суспільства на перший план виходить не інформація, оскільки сьогодні інформацію можна здобути всюди, а людська увага, фаховість, спосіб мислення [3, с. 131].

Дистанційний курс поєднує всі традиційні форми навчання та інноваційні види робіт, як от: комп'ютерне тестування, електронну пошту та месенджери під час спілкування зі студентами. Варто зазначити, що дистанційний курс, порівняно з традиційним навчанням, вимагає більшої гнучкості, детальнішої розробки змісту, адаптації навчальних програм, ретельнішого планування, підтримки слухачів. Викладачі використовують Viber, Teams, Zoom, Skype, Google Meet та ін, чим забезпечують дистанційну взаємодію в індивідуальних формах роботи, при відпрацюванні і перевірці письмових завдань між учасниками діалогу. Зі студентами проводять такі заходи навчальної діяльності як консультації, методична підтримка через месенджери, що також відіграють важливу роль в системі дистанційного навчання при вивченні лінгвістичних дисциплін. Також здобувачі вищої освіти можуть завантажити плани практичних та семінарських занять, лекції, навчальні матеріали з особистої сторінки викладача Університету.

Зважаючи на своєрідність дисциплін лінгвістичного циклу, необхідним у структурі дистанційного курсу є глосарій, що містить тлумачення основних

понять та лінгвістичні словники (тлумачні, орфографічні, словники іншомовних слів, синонімів, омонімів, паронімів тощо), що допоможе студентам перевірити правильність написання слова, з'ясувати його значення. Ці знання сприятимуть формуванню вмінь комунікативно доречно використовувати слова в різних контекстах [4, с. 140].

Отже, потреба впровадження дистанційних освітніх технологій у сучасний навчальний процес це вимога часу, проте функціонування дистанційної освіти на постійній основі вимагає упровадження певних організаційних заходів і дотримання цілого комплексу принципів позицій: застосування нових методологій подання навчального матеріалу, удосконалення кваліфікаційних компетенцій викладача, забезпечення належних технічних засобів для усіх учасників навчання. На сьогодні дистанційне навчання лінгвістичних дисциплін ставить перед викладачами ряд питань, які потрібно вирішувати в складних і непередбачуваних ситуаціях динамічного навчального процесу. І лише при поєднанні спільних зусиль викладачів та слухачів можна реалізувати цілі успішного дистанційного навчання.

Список літератури:

1. Клокар Н. Методологічні основи запровадження дистанційного навчання в системі підвищення кваліфікації / Н. Клокар // Шлях освіти. – 2007. – № 4 (46). – С. 38–41.
2. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України 20 грудня 2000 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>
3. Крохмальна Г. Лекція як функціональний елемент сучасної науково-педагогічної комунікації (вимоги, особливості і перспективи) // Вісник педагогічний / Г. Крохмальна // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2018. Випуск 33. С. 126-134.
4. Практикум з методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі : Навч. посібник/О. Горошкіна, С. Караман, З. Бакум, О. Караман, О. Копусь / за ред. О. Горошкіної та С. Карамана –2015. С. 140.